

Gemeenteraad Borsele
Postbus 1
4450 AA Heinkenszand
info@borsele.nl

Middelburg, 14 november 2017

Onderwerp: zienswijze op ontwerp 'Omgevingsplan Buitengebied Borsele 2018'

Geachte gemeenteraad,

Hierbij bieden wij onze zienswijze aan over uw ontwerp-omgevingsplan voor het Buitengebied Borsele. De doelen zijn helder en bij een goede uitwerking moet dit kunnen zorgen voor én behoud en versterking van het bijzonder buitengebied in de gemeente Borsele én nieuwe ontwikkelingen passend mogelijk blijven maken.

Door de toepassing van de nieuwe manier van bestemmen, vooruitlopend op de Omgevingswet, is het plan op diverse punten even wennen. Het zou kunnen dat enkele opmerkingen en/of vragen ergens in het plan en de achtergronddocumenten wel te vinden zijn, maar dat wij deze gemist hebben.

Leesbaarheid & verbeelding

Het ideale beeld is dat iemand met één tik op de tablet (of: met één muisklik) informatie digitaal in beeld krijgt die op een bepaalde locatie geldt. Dit is natuurlijk beperkt mogelijk in de verbeelding. Daarom blijft het (zowel in de crotec-omgeving als op ruimtelijkeplannen.nl) veel leeswerk en interpretatie van regels en voorschriften. Een goed beeld krijgen van het algehele plan en de geldende voorschriften en beperkingen is eigenlijk zelfs ondoenlijk geworden. Wij hopen dat in de toekomst de verbeelding van het plan verder wordt uitgewerkt, waardoor ook op een hoger schaalniveau het omgevingsplan als een overzichtskaart direct helder en duidelijk overkomt met voldoende details om een goed beeld te krijgen.

Je stem voor natuur en milieu

Gemeentelijke omgevingsvisie

Om een goed integraal plan te kunnen maken is het maken van keuzes ons inziens ook belangrijk. Wij vragen ons af of het eerst schrijven van een gemeentelijke omgevingsvisie (conform de verplichting uit de nieuwe Omgevingswet) meer duidelijkheid en keuzes had kunnen geven. Het voordeel van eerst een omgevingsvisie is dat strategische opgaven in de gemeente met elkaar waren geconfronteerd waardoor er mogelijk een betere keuze kan worden gemaakt op een aantal beleidsopties. Als voorbeeld hierop willen we een onderwerp uit de Nationale Omgevingsvisie noemen: de klimaatbestendige en klimaat neutrale samenleving. Op welke wijze is nu verwerkt hoe de gemeente in het Buitengebied omgaat met aspecten als ruimte voor duurzame energie en omgang met klimaatverandering? Is het nodig voorschriften op te nemen om op een later datum problemen met nieuwe functies in het kader van klimaatmitigatie te voorkomen? Zeker nu de invoering van de nieuwe Omgevingswet opnieuw is uitgesteld (tot waarschijnlijk 2021), betreuren wij dat u niet de tijd heeft genomen uw Omgevingsvisie op te stellen.

Preventieve acties na een melding

Bij een aantal functieveranderingen is in het plan het doen van een melding voldoende. Maar deze ontwikkelingen of functieveranderingen kunnen toch een effect hebben op de fysieke leefomgeving of op het karakter van het landschap. Daarom heeft u daarbij ook een aantal voorschriften genoemd. Toch hebben wij een zorg dat er met de melding onvoldoende ruimte is om actie te ondernemen vanuit de gemeente, de directe leefomgeving of vanuit maatschappelijke organisaties.

Zo ver wij kunnen nagaan werkt de meldingsplicht zo dat u (wanneer er een potentieel gevolg is voor de fysieke leefomgeving) tussen melding en start van de activiteit een preventieve actie kan verrichten. Bijvoorbeeld het uitvoeren van controles of een publieke kennisgeving in de directe omgeving. De wijze waarop u met de melding om gaat lijkt niet gebonden te zijn aan 'regels' in uw plan. Wij zijn benieuwd hoe u dit wilt gaan doen. Is hier bijvoorbeeld tijd in de organisatie voor controles? Gaat u in principe alle meldingen via een iets bredere publieke kennisgeving (dan alleen een inzicht in draagvlak bij de melding) kenbaar maken aan de omgeving en aan maatschappelijke organisaties?

Meerwaarde bij toelaten nieuwe functies

U omschrijft onder 2.2.3 de afweging en stappen om een nieuwe functie toe te laten. Daarbij heeft u het op meerdere momenten over het creëren van een meerwaarde op de locatie.

Bij een relatief beperkte ontwikkeling geeft u aan dat een landschappelijke inpassing en ruimtelijke meerwaarde niet altijd noodzakelijk is. Wij pleiten voor een landschappelijke inpassing en ruimtelijke

meerwaarde die in aard en omvang past bij de ontwikkeling, hoe beperkt ook. We moeten voorkomen dat relatief kleine ontwikkelingen toch een relatief grote impact hebben op kleinschalige landschappelijke kwaliteiten als bijvoorbeeld de entree tot een dorp.

Bij de vijfde stap geeft u de omschrijving van meerwaarde als een fysieke verbetering van de kwaliteit van het buitengebied. Daarna worden als uitgangspunten economische, maatschappelijke en natuurlijke meerwaarde benoemd. Het is onduidelijk of een initiatief aan alle drie de soorten meerwaarde een kwaliteit moet toevoegen. Wij pleiten voor een meerwaarde die plaats vindt in de omgeving én voor het hele systeem (op People, Planet en Profit), aangezien er dan eerder een volwaardige integratie optreedt van het initiatief met de omgeving en de omliggende functies in het buitengebied.

Hagelnetten

In het plan worden, onder voorwaarden van een goede landschappelijke inpassing, hagelnetten toegestaan in de kleinschalige polders. We snappen de voordelen voor de teelt, maar wij willen onze zorgen hierover toch uitspreken. Hagelnetten hebben, ook met een inpassing, een grote landschappelijke impact (zeker in het bloesemseizoen, met op dat moment nog veelal kale bomen en struiken). Dit valt nog mee als er een enkel perceel is uitgerust met hagelnetten, maar als de hagelnetten sluipenderwijs hun intrede doen komt er een moment dat het de kwaliteit van de leefomgeving schaadt voor inwoners en recreanten. Daarmee raakt dit dus aan één van de doelen van uw omgevingsplan Buitengebied! Wij stellen voor om in het plan op te nemen dat er bij het plaatsen van hagelnetten ook invulling moet worden gegeven aan een maatschappelijke en natuurlijke meerwaarde voor het omliggend gebied naar aard en omvang van het initiatief.

Intensieve veehouderij

U geeft aan dat er bij veranderingen in de intensieve veehouderij voor de Natura-2000 gebieden gewerkt wordt met een standstill-principe voor ammoniakemissies. Zo ver wij op dit moment kunnen bepalen lijkt het een vrij logische manier om te voorkomen dat er meer effecten komen op de natuur. Wat ons betreft blijft daarmee alleen het effect op de volksgezondheid onbesproken. De laatste jaren is er steeds meer aandacht voor de volksgezondheid rondom intensieve veehouderijen. De conclusies uit diverse onderzoeken op dit thema zijn nog niet allemaal bekend, maar het lijkt toch zo te zijn dat er negatieve effecten zijn op de volksgezondheid in de buurt van Intensieve Veehouderij. Om extra effecten te voorkomen en de volksgezondheid te beschermen willen we voorstellen om eenzelfde principe van standstill te gebruiken voor andere stoffen (gerelateerd aan volksgezondheid) als bijvoorbeeld fijn stof (PM10 en 2,5).

Tot slot willen we een goede monitoring en evaluatie benadrukken. Het plan is anders dan anders met meer flexibiliteit, meer ontwikkelingsmogelijkheden en een langere looptijd dan een 'regulier' bestemmingsplan. Wij willen verzoeken om na één of uiterlijk twee jaar een eerste integrale monitoring uit te voeren. Als een integrale monitoring niet mogelijk is dan willen we toch tenminste een evaluatie op één van de doelen: 'de bijzondere kwaliteit van het buitengebied van Borsele behouden en versterken'.

Wij zijn benieuwd naar uw reactie op de bovenstaande opmerkingen. Mocht u nog vragen of opmerkingen hebben, dan kunt u contact opnemen met Robbert Trompetter op telefoonnummer 0118 654180 of op mailadres rtrompetter@zmf.nl.

Met vriendelijke groet,

Ira von Harras,
directeur